14

DE LABIORUM CANCRO.

THESES

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ;

Quas, Deo juvante & Præside M. JOANNE-BAPTISTA-GUILLELMO FERRAND, *Facultatis Artium & Chirurgiæ Magistro, antiquo Collegii Præfecto, Regio Scholárum Professore, Regio Librorum Censore, Primario magni Nosocomii Parisiensis Chirurgo designato, Regiæ Chirurgiæ Academiæ Consiliario, antiquo Anatomes & Chirurgiæ in Scholâ Practicâ Professore, Imperialis Academiæ Florentinæ Socio extraneo, Regiæ Scientiarum, Humaniorum Litterarum & Artium Academiæ Rothomagensis Socio, necnon saluberrimæ Facultatis Medicinæ in Universitate Remensi Doctore, tueri conabitur* JOANNES-JOSEPHUS-BENEDICTUS MONIER, *è loco* Sainte Jalle *Sisteronensis, præclaræ Artium Facultatis in almâ Universitate Parisiensi Magister, Regiæ Galliarum Principis D.D.* LUDOVICÆ *in Monasterio San-Dionysiaco Carmelitæ Chirurgus ordinarius, necnon primarii magni Nosocomii Parisiensis Chirurgi nuper præcipuus Adjutor.*

Die Lunæ trigesimo mensis Septembris, anno R. S. H. 1782, *à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

PRO ACTU PUBLICO

ET

SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii necnon Academiæ Typographi, viâ Cithareâ.

M. DCC. LXXXII.

D. O. M.

DE LABIORUM CANCRO.

THESES

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

I.

VULTUS concinnâ & ſublimi ſtructurâ conſpicuus, in quo ſupremi Numinis ſigillum elegantiſſimè appoſitum ſtupentes miramur, almæ rerum Parentis Naturæ, miraculum arguit. Verùm enim verò, quàm amico fœdere ſociantur, arduæ frontis dignitas, triſte ſupercilium, genarum dulce decus, verecunda oris venuſtas, oculorum blandè mi nacium flagrantia! Quàm benè

conveniunt, vultu animæ theatro ſedentes, majeſtas & amor! Labra roſeo colore nitentia, ad oris ornamentum, ad blandam faciei venuſtatem, lepores ac elegantiam purpureo ſplendore conferunt; vario muſculorum motù, varios animi affectus nervosè exprimunt; ad manducandum, bibendum, ſugendum, loquendum, miram præſtant opem. Sed eheu! nunc atrâ malorum ſerie inhoneſtè deturpantur, nunc indecorè dilacerantur, nunc fatalia mortis ſemina in roſis ſanitatis occultata non raró maturant. Luctuoſum iſtius veritatis teſtimonium, à *Cancro*, de quo, prælibatâ labrorum anatome, ſumus dicturi, mutuamur.

I I.

Duo labra, muſculis potiſſimùm corporata, ſpongioſo quodam atque molliuſculo texto, quod abſque concurſu actionis muſcularis intumeſcit quandoquè atque detumeſcit, conflari videntur. Extùs tegumentis communibus, intùs membranâ oris, ſub quâ breves ac exiles ductus, cryptæ aut glandulæ miliares & lenticulares ſitæ ſunt, obducuntur. Rubicundi labiorum margines, papillis nervoſis longiuſculis, ſibique invicem arctiſſimè agglutinatis, componi videntur. Labra epidermide ſpoliata, & aquâ aliquandiù macerata, copioſiſſimas nervorum propagines exhibent, *hinc mira eorum ſenſilitas*; *ſuperius labrum ſub ſepto naſi*, inferius ad radices dentium inciſorum, habenulâ quâdam, quam *frenulum* vocant, retinentur.

Varius eſt, juxta varios auctores, muſculorum numerus. Litem dirimat lynceus anatomicus. Labra *orbicularis* conſtringit cujus fibræ quaſi arciformes. Abducunt *Zygomaticus* & *Buccinator*, riſores dicti; labra elevant vel *communes duo canini*, vel proprii *inciſoriorum* par; deprimunt tandem *triangularis* & *quadratus*. Alii longè plures deſcribunt. Ad labiorum muſculos, *pyramidales* naſi & *platyſmamyoïdes* meritò referendi videntur.

Labiorum arteriæ, *coronariæ* dictæ, à carotide externâ proce-

dunt ; in jugularem externam venæ ſeſe exonerant.

Nervi à maxillari tùm ſuperiori, tùm inferiori & à portione durâ ſeptimi paris originem mutuantur.

III.

Cancrum enodare, accuratam ac numeris omnibus abſolutam horrendi iſtius mali definitionem dare, res ardua. Allatas à turbâ auctorum definitiones brevitatis causâ ex conſulto omittentes, Schirrum & Cancrum, unum eumdemque quaſi morbum eſſe, cujus varia ſtadia, variæ conditiones, contendimus.

Diversâ ſub ſpecie, multiplici ſub formâ, Cancer prodit. Nunc unicum exiſtit, nunc plura ſororiantur inſtar uvæ tubercula, dura, renitentia; ſæpè dolorem afferunt, quandoquè nullo, aut leviſſimo dolore ſtipantur.

Per non definitum temporis intervallum, quâcumque de causâ ingraveſcente morbo, creſcit tumor, in apicem aſſurgit, diſcretis in loculis emollitur. Jam cuti non concolor, ater fit, ſubruber, lividus aut ſubviolaceus. Hinc & indè circumfuſæ, varicoſæ turgeſcunt venæ. In his rerum anguſtiis, velut agmine facto, ſæviſſima ingruunt ſymptomata. Titillans, urens, lacerans, pungens vigilat dolor. Otti motu ſpontaneo collectitia *ichoris* putridi illuvies, cutem arrodit ac ſubindè, viſu miſerabile! ulcus patet aſperum, oris tumentibus, duris, inverſis horridum; acre tabum eructans, irrepit latiùſque graſſatur, ac fœtidiſſimâ, tenui, fuſcâ, nigrâ, quam evomit, ſanie, muſculos, vaſa, nervos, quodcumque aculeo putrido obvium, peſſimè irritando, vorat. Æquis paſſibus læthifera contagio, rodentis veneni populabunda lues fœcunda Cancrorum conſequentium parens, chronici dolores, acutiſſima tormenta, febris cancroſa, &c. ſequuntur, quæ ægros, niſi miſerrimis illorum rebus ſuccurratur, inimicos inter ignes & aſperrimos cruciatus, conficiunt.

Hæc ſunt præcipua Cancri, in *occultum* & in *ulceratum* vulgò bipartiti, phœnomena, cujus ſedes ferè propria, partes glandulosæ, molles & laxæ, cujus causa materialis, lympha.

I V.

È variarum cauſarum coïtu Cancrum ſoboleſcere, infauſta nimis teſtatur experientia. Hæmorrhoïdes ſuppreſſæ, imminuta vel abolita menſtruatio, atra cura ejuſque pediſequi melancholici affectus, lymphæ degeneris ac ſolito craſſioris conſiſtentia, ſolidorum eretiſmus, vel irritatio à morſu, contuſione, puncturâ, laniatu, ab inclementiâ frigoris, à temerariâ ac ineptâ cauſticorum aut medicamentorum pinguium applicatione, ab eluendæ fœditatis labiorum incuriâ, &c. pro cauſis tùm internis, tùm externis, promiſcuè ſumantur.

Fictitium virus ad fabuloſam ſomniorum patriam relegandum, Cancro naſcenti non præexiſtit, non eſt teterrimi iſtius morbi cauſa. In ipſomet Cancri gremio, orto motu ſpontaneo, genitum, ipſiuſmet tabis ſobolem, iſtud, tanquam Cancrorum conſequentium cauſam, ſolummodò reputandum cenſemus.

Cancroſi vitii cauſas altiùs indagari, de genuinâ ejus naturâ ac effectibus diſſerere, extra penſi rationem poſitum. Qui plura de *Cancro* voluerit, adeat ille luculentam Diſſertationem celeberrimi Doctoris *Peyrilhe*, hujuſce Collegii Magiſtri, duplici laureâ ab Academiâ Scientiarum, Humaniorum Litterarum & Artium Lugdunenſi donatam anno 1773, illiuſque juſſu, publici juris factam.

V.

Naſcens labiorum Cancer, nunc verruculam mentiens, nunc corneam naturam ac formam induens, tuberculum durum, renitens, quandoquè cruſtâ opertum, titillatione, uredine, aut mordaci vellicatu ſtipatum exhibet; quod ſi vetus & ulceratum, ex ſuprà

allatâ descriptione diagnosis eruatur ; cave tamen ne allucineris ; tumores enim alterius generis, fucum quandoquè faciunt.

VI.

Pessimi ominis malum tumor cancrosus ; attamen quò minor recentiorque morbus, eò tutiùs ac faciliùs curationem admittit. Raro vetulus, latèque serpens, rariùs ulceratus, rarissimè ulceris degeneris soboles Cancer curationi cedit. Qui recens & qui à causis externis procedit, minùs importat periculi cæteris paribus, minùs contra artis aculeos recalcitrat, quàm cancer *per se*, seu à causis internis sponte suâ pullulans. Viri boni habitûs citiùs ac feliciùs quàm seniores, cachectici, &c. sanantur.

VII.

Ab omni ævo ad Cancri eradicationem nihil non fuit excogitatum. Suppurantia, caustica, aliaque id genus totiès non jejunè decantata medicamenta, totidem sunt arma debellandæ hydræ imparia, quæ nedùm cancrosam molem consumant, aut penitùs evellant, è contrà res ægri in pejus præcipitant.

Idem esto judicium de ferro ignito ; nisi tamen unâ eâdemque applicatione morbus evanescat. Sic pluriès fausto cum successu, verruculas, parva tubercula cancrosa summam labiorum membranulam lambentia, ferro candenti semel tantùm cautissimè apposito, & etiam aquâ mercuriali semel aut bis solummodò prudentissimè adhibitâ, consumpsimus. Si cancrosa moles latiùs aut profundiùs sit diffusa, ferri candentis vim eludendo, cineri doloso suppositus, ipsimet igni pertinax, ferocior ac truculentiùs sæviens Cancer renascetur. In tanto rerum discrimine, aut *blandire*, aut posito possibili, *seca*.

Si cancrosus tumor non latiùs grassatus, ferrum non respuat

ægri ſitu ad operationem accommodato, extentoque labio, ad ſanum uſque æquali tractu ſolerter ſecando, Cancrum ſcalpro abſcindat Chirurgus, ità ut ſi ſuperiùs (1), litteræ græcæ Λ, ſi verò inferiùs, V figuram ſectio referat. Cruentas vulneris oras, Chirurgi miniſter adducat, & exule acuum acicularumque vanâ ſupellectile, incarnanti faſciatione (2), curatio abſolvenda.

Apparatus poſtridiè, ſequentibuſque diebus eluatur; ſolidorum eduliorum abſtinentiam, quietem ac ſilentium Chirurgus imperet. Quinto ſextove die, prudenti manu deligatio ſolvenda.

Tutiſſimâ ac leniſſimâ hâc methodo, quæ nunc viget, & nobis pluriès proſperè ſucceſſit, brevi coaleſcunt vulneris oræ, brevi juxta naturæ artiſque vota, morbus tollitur, nec fœda remanet cicatrix.

Quandò Cancri amplitudo adunationis ſpem ademit, neglecto curioſiori elegantiæ ſtudio, extirpationem (quoad fieri poterit) celebrandam eſſe, cenſemus.

Cùm eo miſeriæ res proceſſerunt, ut morbus ferro evelli nequeat, tunc fonticulis, ſedantibus medicamentis, anodynis, vaporationibus antiſepticis, regimine congruo, &c. Cancer mitigetur.

---

(1) Kariſſimè, ſi unquam: hoc nondùm nobis obſervare contigit.

(2) Sumitur faſcia tres circiter ulnas longa, in duo capita, cujus unum diffinditur, voluta, latitudine ad tranſverſum digitum aut amplius pro re natâ, accedens. Fronti immediatè applicata, ad nucham pergit, ibique cruciatìm diſpoſita, verſus naſum, cavendo ne lædantur aures, reducitur. Ubi naribus reſpondet, ſpiſſis ſuper genas ſpleniis propè aures appoſitis, duplici fiſſurâ tres circiter digitos longa ſcinditur faſcia, ut capitis fiſſi extremitates, per duo hæc foramina trajectæ, genas adducere & coadunatas vulneris oras, ſat firmiter ſtringere valeant. Tum ſub utroque Zygomate, ad nucham redit faſcia, ubi iterùm formatâ cruce acubus fixâ, ad frontem pergens caput percurrit. Incarnans illa faſciatio, duobus firmatur linteis, quorum unum à fronte ad occiput, alterum verò ab aure dextrâ ad ſiniſtram ducta, acubus vel filo fixa retinentur.

F I N I S.